

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ

Збірник матеріалів

**XXVIII підсумкової науково-практичної
конференції викладачів**

24 лютого 2026

Київ 2026

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXVIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. Т.В. МАРЕНИ, Київ: МДУ, 2026. с. 353

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол № 9 від 25 лютого 2026 року)

Редакційна колегія:

Голова Марена Т.В., в.о. ректора МДУ, кандидат економічних наук, доцент;

Члени редколегії Безчотнікова С.В., доктор філологічних наук, професор;
Задорожня-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор;
Демидова Ю.О., проректор з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики МДУ, кандидат педагогічних наук, доцент;
Калініна С. П., доктор економічних наук, професор;
Константинова Ю. В., кандидат історичних наук, доцент;
Марена Т.В., кандидат економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи;
Мельничук І. В., кандидат філологічних наук, доцент;
Павленко О.Г., доктор філологічних наук, професор;
Пирлік Н. В., кандидат філологічних наук, доцент;
Романцов В.М., доктор історичних наук, професор;
Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор;
Тарасенко Д. Л., доктор економічних наук, професор.

Збірник містить матеріали XXVIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 24 лютого 2026 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, екології, кібербезпеки, документознавства, культурології, журналістики, філології, літературознавства, методик викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

© Маріупольський державний університет, 2026

Шевченко Любов,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та фінансів
Маріупольського державного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ

Ефективний облік операцій із основними засобами є ключовим чинником для забезпечення прозорості, точності та своєчасності управлінських рішень. У сучасних умовах господарювання, які характеризуються високою конкуренцією та динамічними змінами у законодавстві, підприємства повинні адаптувати свої системи обліку, впроваджуючи нові підходи та технології.

Одним із напрямків удосконалення обліку основних засобів є оновлення програмного забезпечення, яке сприятиме покращенню безпеки даних завдяки удосконаленим механізмам захисту, які забезпечують надійне зберігання інформації та мінімізують ризик втрати або несанкціонованого доступу. Окрім цього, нові версії дозволяють ефективніше налаштовувати облікові модулі відповідно до специфіки діяльності підприємства, що спрощує адміністрування облікових процесів і скорочує витрати часу та ресурсів. Інтеграція з хмарними сервісами відкриває можливість працювати з даними у віддаленому режимі, підвищуючи мобільність управлінського персоналу. Таким чином, підприємство забезпечить не лише відповідність облікових процесів законодавчим вимогам, а й підвищить ефективність роботи, зменшуючи ризики помилок і забезпечуючи оперативний доступ до необхідної інформації. [3].

Ще одним важливим напрямком вдосконалення організації обліку є розвиток інформаційної бази. Першим кроком у цьому напрямку пропонується розробка уніфікованих форм внутрішньої звітності. Зокрема, доцільно створити щоквартальні звіти, які міститимуть дані про залишкову вартість, нараховану амортизацію, витрати на утримання та доходи від використання активів. Такі звіти дадуть змогу забезпечити керівництво підприємства оперативною інформацією, необхідною для аналізу ефективності використання основних засобів і прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Другим важливим кроком є повна цифровізація документообігу. Це передбачає запровадження електронних форм документів для операцій, пов'язаних із основними засобами, таких як акти введення в експлуатацію, списання, переміщення та інші. Використання електронних документів значно скоротить час на їх створення й обробку,

мінімізує ризик помилок і забезпечить надійне зберігання інформації. Особливого значення цей підхід набуває в умовах сучасної ситуації, коли фізичне зберігання документів може опинитися під загрозою через непередбачувані обставини. Відцифровка всіх облікових документів та їхнє збереження в захищених хмарних сховищах гарантують надійність і доступність інформації незалежно від зовнішніх факторів, забезпечуючи безперервність облікових процесів і захист важливих даних. Реалізація цих заходів дозволить підприємству не тільки підвищити якість обліку, а й зберегти важливі дані для безперервності бізнес-процесів.

Для підвищення точності та якості облікових операцій доцільно впровадити персоніфікацію облікових робіт, зокрема через підвищення кваліфікації персоналу. Пропонується організувати регулярне навчання працівників із питань обліку та оподаткування основних засобів, використовуючи сучасні формати: семінари, тренінги, онлайн-курси. Це дозволить співробітникам не лише отримувати актуальні знання про зміни у законодавстві та нові методи обліку, а й освоювати інноваційні підходи до автоматизації облікових процесів. Важливою новацією є впровадження інтерактивних платформ для навчання, які дозволяють моделювати реальні ситуації в обліку основних засобів. Такий підхід сприятиме підвищенню професійного рівня персоналу, що, у свою чергу, забезпечить точність і ефективність облікових операцій на підприємстві.

Для підвищення ефективності управління основними засобами доцільно впровадити аналітичні інструменти, що дозволять ефективно використовувати дані обліку. Запровадження показників, як-от рентабельність активів, коефіцієнт зносу та рівень завантаження, дасть змогу оцінювати стан і продуктивність основних засобів, що стане основою для оптимізації їх використання та підвищення ефективності.

Окрім того, на основі аналізу зносу, залишкової вартості та потреб у модернізації можна розробляти довгострокові плани інвестування у основні засоби. Впровадження сучасних аналітичних платформ, таких як Power BI, дозволить створювати динамічні звіти з візуалізацією даних, що спрощує процес планування інвестицій. Зокрема, це сприятиме своєчасному оновленню обладнання, оцінці доцільності його модернізації або заміни, а також прогнозуванню витрат на утримання активів. [1].

Такий підхід забезпечить підприємство інструментами для стратегічного управління основними засобами, що підвищить їх ефективність і сприятиме досягненню фінансових цілей.

Для вдосконалення обліку основних засобів пропонується впровадження інноваційних підходів, які забезпечать підвищення ефективності та відповідність сучасним вимогам. Одним із таких підходів є використання RFID-технологій для інвентаризації. Встановлення

спеціальних міток на об'єкти основних засобів дозволить автоматизувати процес їх обліку, значно скоротивши час інвентаризації та зменшивши ризик помилок. Завдяки RFID-системам інформація про місцезнаходження та стан активів буде доступною у реальному часі, що підвищить прозорість та оперативність управління.

Ще одним інноваційним напрямком є впровадження принципів екологічного обліку, які враховують вплив основних засобів на навколишнє середовище та їх утилізацію. Наприклад, облік витрат на екологічно безпечне виведення активів із експлуатації чи використання енергоефективного обладнання сприятиме відповідності підприємства стандартам сталого розвитку. Це не лише відповідатиме сучасним екологічним трендам, а й покращить репутацію компанії серед партнерів і споживачів.

Поєднання RFID-технологій та екологічного обліку дозволить підприємству отримати конкурентні переваги, підвищити якість управління активами та зробити вагомий внесок у сталий розвиток.

Реалізація запропонованих заходів дозволить забезпечити якісний облік основних засобів, підвищити ефективність управління активами, зберегти важливу інформацію для безперервності бізнес-процесів і створити міцну основу для досягнення довгострокових фінансових цілей та сталого розвитку.

Література

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: затв. наказом М-ва фінансів України від 27.04.2000 № 92, із змінами та доповненнями. URL:<http://www.rada.gov.ua/>
2. Кудлаєва Н.В. Визнання та оцінка основних засобів: реалії сьогодення. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2019 р. № 1(69). С.107-114
3. Шевченко Л. Я., Шендригоренко, М. Т., & Коверза, В. С. (2025). Аспекти та методологія інтегрованого обліку та звітності: виклики сьогодення. *Актуальні питання економічних наук*, (10). URL:<https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/484>
DOI:<https://doi.org/10.5281/zenodo.15467856> Article ID 484